

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 82/25

Λουξεμβούργο, 3 Ιουλίου 2025

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-610/23 | [Al Nasiria] ¹

Διεθνής προστασία: η ελληνική νομοθεσία που υποχρεώνει τους αιτούντες άσυλο να παρίστανται αυτοπροσώπως κατά την εξέταση προσφυγής και προβλέπει τεκμήριο καταχρηστικής άσκησης της προσφυγής σε περίπτωση μη τήρησης της εν λόγω υποχρέωσης αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης

Ιρακινός υπήκοος υπέβαλε αίτηση ασύλου στην Ελλάδα υποστηρίζοντας ότι η ζωή του βρίσκεται σε κίνδυνο στη χώρα καταγωγής του. Κατά δήλωσή του, είχε τραυματιστεί με πυροβόλο όπλο από μέλος της οικογένειας μιας κοπέλας με την οποία διατηρούσε ερωτική σχέση και είχε ληφθεί απόφαση φυλών που διέτασσε τη θανάτωσή του. Ωστόσο, η αίτησή του απορρίφθηκε λόγω ανεπάρκειας των προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων. Η προσφυγή του κατά της απόφασης επί της αίτησης ασύλου απορρίφθηκε από ανεξάρτητη επιτροπή ως προδήλως αβάσιμη. Τούτο διότι ο αιτών δεν παρέστη αυτοπροσώπως ενώπιον της επιτροπής, ενώ η σχετική εθνική ρύθμιση καθιερώνει τεκμήριο καταχρηστικής άσκησης της προσφυγής σε περίπτωση που ο αιτών δεν παραστεί αυτοπροσώπως ενώπιον του δικαστηρίου που την εξετάζει.

Το Διοικητικό Πρωτοδικείο της Θεσσαλονίκης, ενώπιον του οποίου ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης κατά της απόφασης της ανεξάρτητης επιτροπής, υπέβαλε προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο. Το εθνικό δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν η διαδικαστική υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης και, ειδικότερα, οι έννομες συνέπειες της μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής είναι συμβατές με την οδηγία της Ένωσης σχετικά με τη διεθνή προστασία ².

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο κρίνει ότι η οδηγία, ερμηνευόμενη υπό το πρίσμα του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής όπως αυτό κατοχυρώνεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντιτίθεται σε εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει τεκμήριο καταχρηστικής άσκησης της προσφυγής σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης του αιτούντος άσυλο να παραστεί αυτοπροσώπως ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου. Πράγματι, μοναδικός σκοπός της υποχρέωσης αυτής είναι η εξακρίβωση της παρουσίας του ενδιαφερομένου στην εθνική επικράτεια και όχι η ακρόασή του.

Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η επίμαχη ρύθμιση μπορεί μεν να συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα του δικαιοδοτικού συστήματος, καθόσον οι δικαστές που επιλαμβάνονται των εν λόγω προσφυγών επικεντρώνονται σε εκείνες που ασκούνται από αιτούντες οι οποίοι έχουν πραγματικό ενδιαφέρον για την έκβαση της προσφυγής τους, πλην όμως **δεν τηρείται η αρχή της αναλογικότητας**.

Κατά το Δικαστήριο, θα μπορούσαν να ληφθούν λιγότερο περιοριστικά μέτρα, όπως είναι η δυνατότητα των αιτούντων να εκπροσωπηθούν από δικηγόρο ή άλλο εξουσιοδοτημένο προς τούτο πρόσωπο και να αποδείξουν την παρουσία τους στην ελληνική επικράτεια εμφανιζόμενοι ενώπιον αστυνομικού τμήματος ή άλλης δημόσιας ή δικαστικής αρχής που βρίσκεται κοντά στον τόπο διαμονής τους.

Επιπλέον, η υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης των αιτούντων συνιστά **μη εύλογη και υπερβολική**

επιβάρυνση για εκείνους οι οποίοι δεν διαμένουν στην περιοχή της Αθήνας όπου εκδικάζονται οι προσφυγές. Τούτο διότι οι εν λόγω αιτούντες υποχρεούνται να μεταβούν στην Αθήνα προκειμένου απλώς να δηλώσουν την παρουσία τους, χωρίς ωστόσο να τύχουν οπωσδήποτε ακρόασης. **Ο δυσανάλογος χαρακτήρας της ανωτέρω νομοθεσίας έγκειται ιδίως στο γεγονός ότι καθιερώνει αμάχητο τεκμήριο καταχρηστικής άσκησης της προσφυγής**, με αποτέλεσμα αυτή να απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη, χωρίς εξέτασή της επί της ουσίας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Με την προδικαστική παραπομπή τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει κάθε άλλο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη της αποφάσεως](#) είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της αποφάσεως.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎(+352) 4303 3355

Ακολουθήστε μας!

¹ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική και δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

² [Οδηγία 2013/32](#) (άρθρο 46) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας.